

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primăria și Consiliul mun. Chișinău,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Logistic Affairs” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Primarului general al mun. Chișinău, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii cu privire la obligarea de a prelua arhiva Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”,

împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 27 decembrie 2016, ÎCS „Logistic Affairs” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea Primăriei mun. Chișinău de a prelua în arhiva Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii documentele personalului scriptic ale Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că Societatea pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” a fost formată în urma reorganizării întreprinderii orașenești Asociația de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

În urma activității Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” pentru perioada anilor 1977-2016 s-au acumulat documente ale personalului scriptic ale lucrătorilor magazinelor, cafenelelor, barurilor, chioșcurilor, etc.

La 09 august 2016 s-a finalizat procesul de lichidare a Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” prin radierea acesteia din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

ÎCS „Logistic Affairs” SRL reprezintă interesele Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” în baza contractului de prestări servicii nr.65 din 22 iunie 2016, prin care a fost împuternicită de a transmite în arhivă documentele contabile privind personalul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul

„Automat”.

Instrucțiunea privind modalitatea de predare a documentelor întreprinderilor lichidate în arhivele de stat, aprobată prin Ordinul Serviciului de Stat de Arhivă al Republicii Moldova nr. 36 din 02 decembrie 1998 prevede tipurile de documente și modalitatea predării acestora.

Punctul 2.1.1. al Instrucțiunii prevede că documentele personalului scriptic vor fi preluate la păstrare de stat de la toate instituțiile, organizațiile și întreprinderile care nu au succesori în drepturi.

Societatea pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” s-a aflat în subordinea Direcției de Comerț, actualmente Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii, care ca organ ierarhic superior are obligația de a prelua documentele personalului scriptic ale acesteia.

Prin scrisoarea nr. 01-18/264 din 30 septembrie 2016, Serviciul de Stat de Arhivă a informat Primarul mun. Chișinău despre acest fapt.

Prin scrisoarea nr. 3154 din 16 august 2016 Direcția de arhivă Chișinău a informat lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” că Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii din cadrul Primăriei mun. Chișinău trebuie să primească documentele respective, însă ultima a refuzat primirea acestora.

La 21 octombrie 2016, ÎCS „Logistic Affairs” SRL a adresat Primarului general al mun. Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat preluarea în arhivă a documentelor Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

La 02 decembrie 2016 prin fax a parvenit răspunsul la cererea prealabilă prin care s-a comunicat despre imposibilitatea preluării arhivei Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

La 07 decembrie 2016 în incinta Primăriei mun. Chișinău a avut loc ședința sub conducerea viceprimarului Nistor Grozavu, la care au participat reprezentanții Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii, Direcției arhivă, Secției analiză și monitorizare a domeniului de ramură și lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”, însă nu a fost stabilită subdiviziunea care trebuie să primească documentele.

Foștii angajați se adresează pentru eliberarea certificatelor privind salariul și stagiul de muncă în cadrul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”, care pot fi eliberate numai de către arhivă.

Astfel, există o necesitate urgentă de a transmite în arhivă documentele personalului scriptic al Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

ÎCS „Logistic Affairs” SRL a solicitat obligarea Primăriei mun. Chișinău de a prelua în arhiva Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii documentele personalului scriptic ale Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” conform inventarului nr. 1 aprobat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” la 09 iunie 2016.

La 29 noiembrie 2017 și ulterior la 15 februarie 2018, ÎCS „Logistic Affairs” SRL a depus cereri de concretizare a pretențiilor împotriva Primarului General al mun. Chișinău, intervenient accesoriu Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii solicitând obligarea Primarului general al mun. Chișinău de a prelua în arhiva Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii documentele personalului scriptic ale Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” conform inventarului nr. 1 aprobat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” la 09 iunie 2016.

Prin încheierea protocolară din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost antrenat în proces, în calitate de intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău (f.d.186, Vol.I).

Prin hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Logistic Affairs” SRL împotriva Primarului general al mun. Chișinău, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și Direcția generală, comerț, alimentație publică și prestări servicii privind obligarea Primarului general al mun. Chișinău de a prelua în arhiva Direcției de arhivă Chișinău, documentele personalului scriptic al Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” conform inventarului nr.1 aprobat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” la 09 iunie 2016.

S-a obligat Primarul general al mun. Chișinău să preia în arhiva Direcției de arhivă Chișinău, de la ÎCS „Logistic Affairs” SRL, documentele personalului scriptic al Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” conform inventarului nr. 1 aprobat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” la 09 iunie 2016.

La 11 iunie 2018, Primăria mun. Chișinău a depus apel împotriva hotărârii din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și menținută hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 241, Vol.I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că apelul declarat este neîntemeiat, argumentele aduse în susținerea acestuia sunt irelevante și inadmisibile.

Prima instanță a ajuns la o concluzie justă și întemeiată că Primarul general al mun. Chișinău urmează să preia în Direcția de arhivă Chișinău, care i se subordonează direct, documentele personalului scriptic ale Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” conform inventarului nr. 1 aprobat de către lichidatorul Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” la 09 iunie 2016.

La 27 mai 2019, Primăria și Consiliul mun. Chișinău au declarat recurs împotriva deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs Primăria și Consiliul mun. Chișinău au menționat că au recepționat decizia contestată la 14 mai 2019 și o consideră neîntemeiată.

Conform art.24 al Legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova nr.880-XII din 22 ianuarie 1992 acumularea, evidența, păstrarea și utilizarea documentelor ce fac parte din Fondul arhivistic obștesc și a documentelor din fondul arhivistic al persoanelor fizice se asigură de către deținătorii fondurilor. Modul de creare și de funcționare a arhivelor Fondului arhivistic obștesc se stabilește de regulamentele și normele adoptate de persoanele juridice deținătoare ale acestor arhive.

Conform art. 25 al aceleiași legi, în cazul în care persoana juridică deținătoare de documente ce fac parte din Fondul arhivistic obștesc se lichidează sau ea nu

asigură integritatea documentelor, Fondul arhivistic al persoanei juridice respective se transmite spre păstrarea permanentă arhivelor de stat.

Astfel, în arhivele de stat sunt păstrate documentele ce fac parte din Fondul arhivistic de stat cu termen de păstrare. Documentele personalului scriptic sunt păstrate în instituții, organizații timp de 75 de ani, iar în cazul lichidării acestora, conform pct.2 al Instrucțiunii „Cu privire la modalitatea de predare a documentelor întreprinderilor lichidate în arhiva de stat”, aprobat prin Ordinul Serviciului de Stat de Arhivă nr.36 din 02 decembrie 1998, documentele Fondului arhivistic al Republicii Moldova vor fi preluate la păstrare de la instituțiile-surse de completare a arhivelor de stat.

Documentele personalului scriptic vor fi preluate la păstrare de stat de la toate instituțiile, organizațiile și întreprinderile care nu au succesori în drepturi.

Societatea pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat” a fost formată în urma reorganizării întreprinderii orășenești Asociația de comerț cu amănuntul „Automat” și a devenit succesori în drepturi și obligații patrimoniale ale acesteia. Ultima s-a aflat în subordinea Direcției de Comerț, actualmente Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii. Astfel, Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii ca organ ierarhic superior, are obligația de a prelua documentele personalului scriptic a Societății pe Acțiuni de Comerț cu Amănuntul „Automat”.

La 02 iulie 2019, Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Primăria și Consiliul mun. Chișinău, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

La 05 iulie 2019, ÎCS „Logistic Affairs” SRL a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Primăria și Consiliul mun. Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Conform cu art. 258 alin. (3) Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat va examina admisibilitatea cererilor de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 27 martie 2019 și a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 07 mai 2019.

Date care ar confirma recepționarea deciziei din 27 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău de către Primăria și Consiliul mun. Chișinău la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Primăria și Consiliul mun. Chișinău la 27 mai 2019 se consideră în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Primăria și Consiliul mun. Chișinău, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Primăria și Consiliul mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în

recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primăria și Consiliul mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art.270, 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Primăria și Consiliul mun. Chișinău, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ion Druță

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan